

Informace o vyplacených dávkách v rezortu MPSV ČR
v říjnu 2023

Obsah:

1) Dávky důchodového pojištění	2
2) Dávky nemocenského pojištění	3
3) Podpory v nezaměstnanosti	5
4) Nepojistné sociální dávky	6
5) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky	12
6) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	13

1) Dávky důchodového pojištění

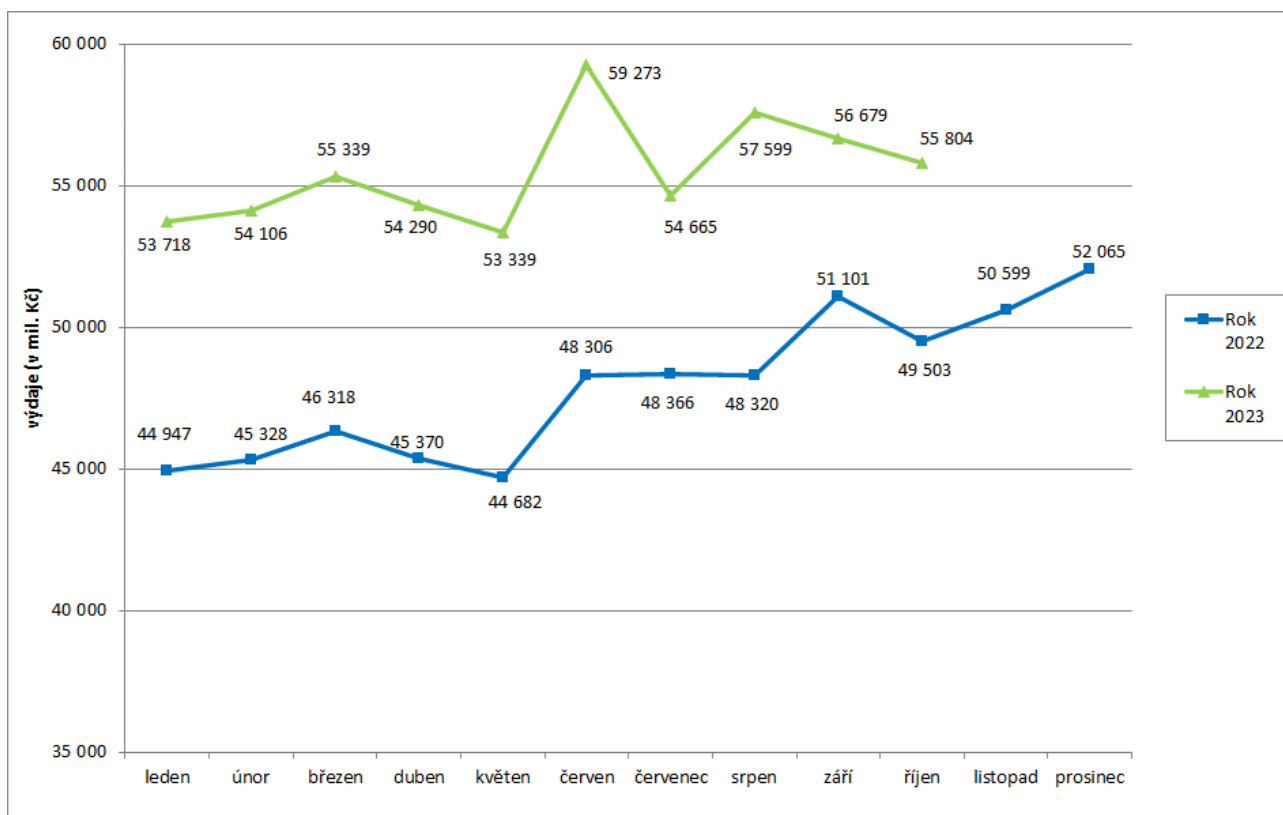
- **Výdaje na důchody** dosáhly v **říjnu 2023** podle údajů ČSSZ úrovně cca **55,8 mld. Kč**. Za leden až říjen 2023 se jednalo o cca 554,8 mld. Kč.
- Výdaje na **valorizace důchodů** (která proběhla v lednu 2023) za měsíc **říjen 2023** činily **5 680,5 mil. Kč** a od počátku **roku 2023 – 75 795,9 mil. Kč**. Tyto výdaje jsou ovlivněny valorizací v lednu 2023, zavedením výchovného od ledna 2023 a další mimořádnou valorizací v červnu 2023.

Tabulka 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		53 718	54 106	55 339	54 290	53 339	59 273	54 665	57 599	56 679	55 804			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		44 947	45 328	46 318	45 370	44 682	48 306	48 366	48 320	51 101	49 503	50 599	52 065	574 905
Rozdíl	v mil. Kč	8 771	8 778	9 020	8 920	8 657	10 968	6 299	9 279	5 579	6 301			
	v %	19,5	19,4	19,5	19,7	19,4	22,7	13,0	19,2	10,9	12,7			

Zdroj: ČSSZ

Graf 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Tabulka 1.2: Vývoj počtu důchodců a vyplacených důchodů podle druhu důchodu

Druh důchodu	Počet důchodců (v tis.)		Meziroční index v %	Počet vypl. důchodů (v tis.)		Meziroční index v %
	říjen 2022	říjen 2023		říjen 2022	říjen 2023	
Starobní	2 366,6	2 367,3	100,0	2 447,4	2 449,5	100,1
Invalidní	5 068,7	5 514,4	108,8	422,9	420,6	99,5
<i>III. stupeň</i>	2 562,6	2 783,3	108,6	161,6	159,2	98,5
<i>II. stupeň</i>	848,9	933,1	109,9	80,3	80,1	99,8
<i>I. stupeň</i>	1 657,2	1 798,0	108,5	181,0	181,3	100,1
Vdovský*	2 354,3	2 504,9	106,4	526,6	521,8	99,1
Vdovecký*	325,5	351,8	108,1	98,1	98,4	100,3
Sírotčí	408,0	454,3	111,3	36,7	38,1	103,9
CELKEM	49 502,7	55 804,0	112,7	3 531,7	3 528,4	99,9

Zdroj: ČSSZ

* ve sloupcích „Počet důchodců“ jsou uvedeni pouze příjemci sólo vyplacených důchodů

Pozn.: ukazatel „Počet důchodců“ zahrnuje důchodce v ČR, ukazatel „Počet vypl. důchodů“ zahrnuje rovněž výplaty do ciziny.

Tabulka 1.3: Vývoj výdajů na důchody podle druhu důchodu

Druh důchodu	Vyplaceno v období (mil. Kč)*		Meziroční index v %	Vyplaceno od počátku roku (mil. Kč)*		Meziroční index v %
	říjen 2022	říjen 2023		2022	2023	
Starobní	41 346,2	46 978,7	113,6	394 381,2	467 184,8	118,5
Invalidní	5 068,7	5 514,4	108,8	48 371,2	54 075,0	111,8
<i>III. stupeň</i>	2 562,6	2 783,3	108,6	24 593,5	27 428,7	111,5
<i>II. stupeň</i>	848,9	933,1	109,9	8 048,4	9 089,3	112,9
<i>I. stupeň</i>	1 657,2	1 798,0	108,5	15 729,3	17 557,1	111,6
Vdovský	2 354,3	2 504,9	106,4	22 502,0	25 523,5	113,4
Vdovecký	325,5	351,8	108,1	3 037,7	3 536,0	116,4
Sírotčí	408,0	454,3	111,3	3 937,3	4 490,5	114,1
CELKEM	49 502,7	55 804,0	112,7	472 229,3	554 809,8	117,5
Jednorázový příspěvek důchodci**	0,6	0,1		11,3	2,1	
CELKEM výdaje na důchody	49 503,2	55 804,1	112,7	472 240,5	554 812,0	117,5

Zdroj: ČSSZ

* bez záloh poštám

** na základě ust. § 2 zák. č. 469/2020 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci, v platném znění, přiznán mimořádný jednorázový příspěvek k důchodu ve výši 5 000,- Kč

2) Dávky nemocenského pojištění

- **Výdaje na dávky nemocenského pojištění činily v říjnu 2023 cca 3,5 mld. Kč.** Při meziročním porovnání se jedná o nárůst o cca 3,4 mil. Kč, tj. o 0,1 %. Za leden až říjen 2023 se jednalo o cca 37,9 mld. Kč.
- **Výdaje na nemocenské za říjen 2023 se meziročně zvýšily o 4,3 % na 2 409,8 mil. Kč,** počet **proplacených dnů** nemocenského se za **říjen 2023 meziročně snížil**

o 0,1 mil. (tj. o 2,0 %) na 3,9 mil. dnů. Průměrné denní nemocenské se zvýšilo mezimočně o 6,3 % na 622 Kč.

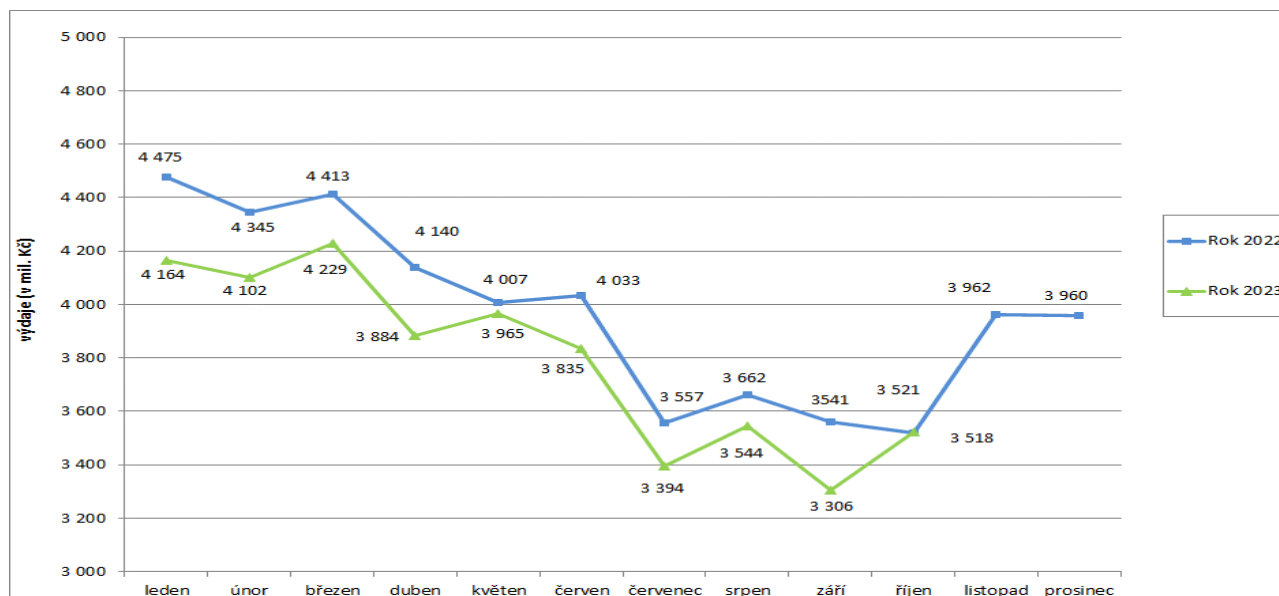
- Výdaje na **ošetřovné** dosáhly v **říjnu 2023** výše **157,7 mil. Kč** a oproti předchozímu měsíci byly o 72,9 mil. Kč vyšší. Ve srovnání s říjnem minulého roku se snížily o 33,3 mil. Kč.

Tabulka 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		4 164	4 102	4 229	3 884	3 965	3 835	3 394	3 544	3 306	3 521			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		4 475	4 345	4 413	4 140	4 007	4 033	3 557	3 662	3 559	3 518	3 962	3 960	47 631
Rozdíl	v mil. Kč	-310	-242	-184	-256	-42	-198	-163	-119	-253	3			
	v %	-6,9	-5,6	-4,2	-6,2	-1,0	-4,9	-4,6	-3,2	-7,1	0,1			

Zdroj: ČNB

Graf 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Tabulka 2.2: Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle druhu dávky

Dávka nemocenského pojištění	Vyplaceno v období (mil. Kč)		Mezimoční index v %	Vyplaceno od počátku roku (mil. Kč)		Mezimoční index v %
	říjen 2022	říjen 2023		2022	2023	
Nemocenské	2 311,6	2 409,8	104,3	27 327,9	26 474,5	96,9
Ošetřovné	190,9	157,7	82,6	2 352,8	2 046,5	87,0
Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	0,5	0,6	104,1	6,9	6,1	88,6
Peněžité pomoci v mateřství	947,1	884,1	93,4	9 349,5	8 739,6	93,5
Otcovská poporodní péče	51,7	51,9	100,4	501,4	494,8	98,7
Dlouhodobé ošetřovné	16,0	17,1	107,1	170,6	183,6	107,6
CELKEM	3 517,9	3 521,3	100,1	39 709,3	37 945,1	95,6

Zdroj: ČSSZ

3) Podpory v nezaměstnanosti

- V říjnu 2023 dosáhly výdaje související s podporou v nezaměstnanosti **847,1 mil. Kč**, za leden až říjen se jednalo o 8 765,7 mil. Kč.
- Podíl nezaměstnaných osob v říjnu 2023 poklesl oproti září 2023 o 0,1 p. b., tj. na 3,5 %, oproti říjnu minulého roku zůstal na stejné úrovni (říjen 2022 – 3,5 %).
- Počet uchazečů o zaměstnání, kteří měli ke konci října 2023 nárok na podporu v nezaměstnanosti (ukazatel, který významně ovlivňuje výši vynaložených prostředků na podpory v nezaměstnanosti), dosáhl cca 73,7 tis., tj. 28,3 % z celkového počtu 260,6 tis. osob vedených k 31. 10. 2023 v evidenci Úřadu práce ČR.

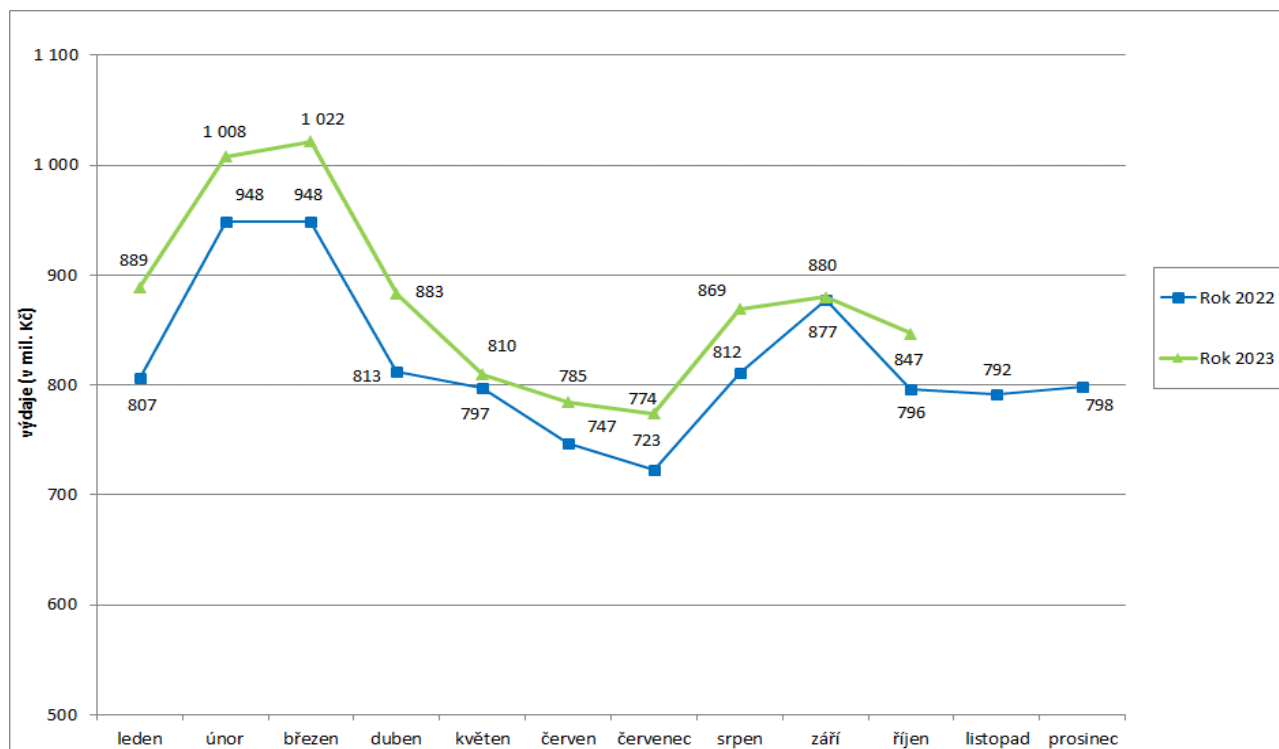
Tabulka 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

Výdaje v rámci dávkového systému	Běžný měsíc												Celkové výdaje za rok
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Rok 2023 (v mil. Kč)	889	1 008	1 022	883	810	785	774	869	880	847			x
Rok 2022 (v mil. Kč)	807	948	948	813	797	747	723	812	877	796	792	798	9 857
Rozdíl	v mil. Kč	82	60	73	70	13	38	52	57	3	51		
	v %	10,1	6,3	7,7	8,7	1,6	5,0	7,2	7,1	0,4	6,4		

Zdroj: ČNB

Pozn.: zahrnuje podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci ZP v pracovní rehabilitaci, kompenzace odbytného, odchodného a odstupného, refundace podpor v nezaměstnanosti do zahraničí, naopak nezahrnuje poštovné, bankovní a nákup ostatních služeb

Graf 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

4) Nepojistné sociální dávky

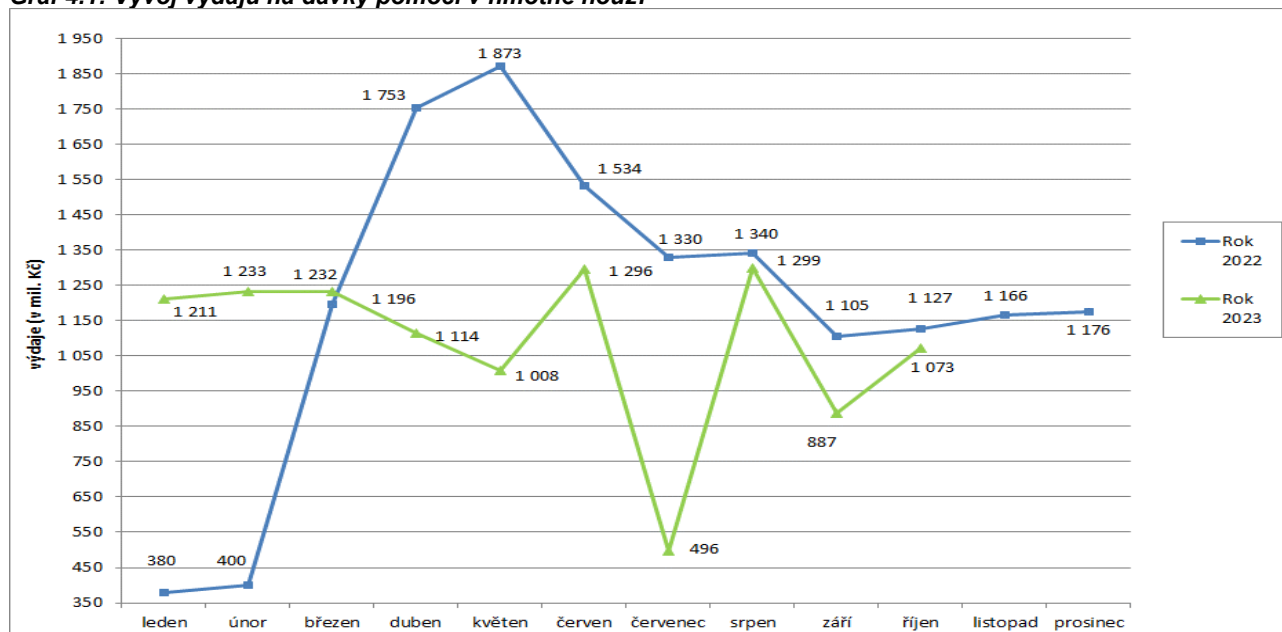
- **Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi** činily v říjnu 2023 cca **1 073,3 mil. Kč**. Za leden až říjen 2023 se jednalo o cca 10 850,5 mil. Kč. S účinností od 1. 7. 2023 je kromě humanitární dávky zavedena i humanitární dávka dle novely LEX Ukrajina V (vyplácena od 18. 7. 2023). Jedná se rovněž o dávku, která je z hlediska odvětvového třídění rozpočtové skladby zahrnuta do pododdílu 417 – dávky pomoci v hmotné nouzi.
- Výdaje na **dávky pro osoby se zdravotním postižením** dosáhly v říjnu 2023 cca **320,3 mil. Kč**. Za leden až říjen 2023 se jednalo o cca 3 131,7 mil. Kč.
- Na **příspěvek na péči** bylo v říjnu 2023 vynaloženo cca **3 111,7 mil. Kč**. Za leden až říjen 2023 se jednalo o cca 30 989,0 mil. Kč.
- **Výdaje na dávky státní sociální podpory, dávky pěstounské péče a náhradní výživné** dosáhly v říjnu 2023 dle ČNB cca **5,1 mld. Kč**. Za leden až říjen 2023 se jednalo o cca 50,2 mld. Kč.
- V systému dávek **státní sociální podpory** byl v říjnu 2023 zaznamenán meziroční nárůst výdajů o cca 0,3 mld. Kč (o 6,3 %) na **4,7 mld. Kč**.
- Na **dávky pěstounské péče** bylo v říjnu 2023 vynaloženo **408,3 mil. Kč**, tj. meziročně o cca 60,0 mil. Kč (o 17,2 %) více.
- **Dávka náhradního výživného** byla zavedena od 1. 7. 2021. Na tuto dávku bylo v říjnu 2023 vyplaceno cca 15,0 mil. Kč.

Tabulka 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		1 211	1 233	1 232	1 114	1 008	1 296	496	1 299	887	1 073			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		380	400	1 196	1 753	1 873	1 534	1 330	1 340	1 105	1 127	1 166	1 176	14 379
Rozdíl	v mil. Kč	831	833	36	-639	-865	-238	-834	-41	-218	-53			
	v %	218,7	208,1	3,0	-36,5	-46,2	-15,5	-62,7	-3,1	-19,7	-4,7			

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

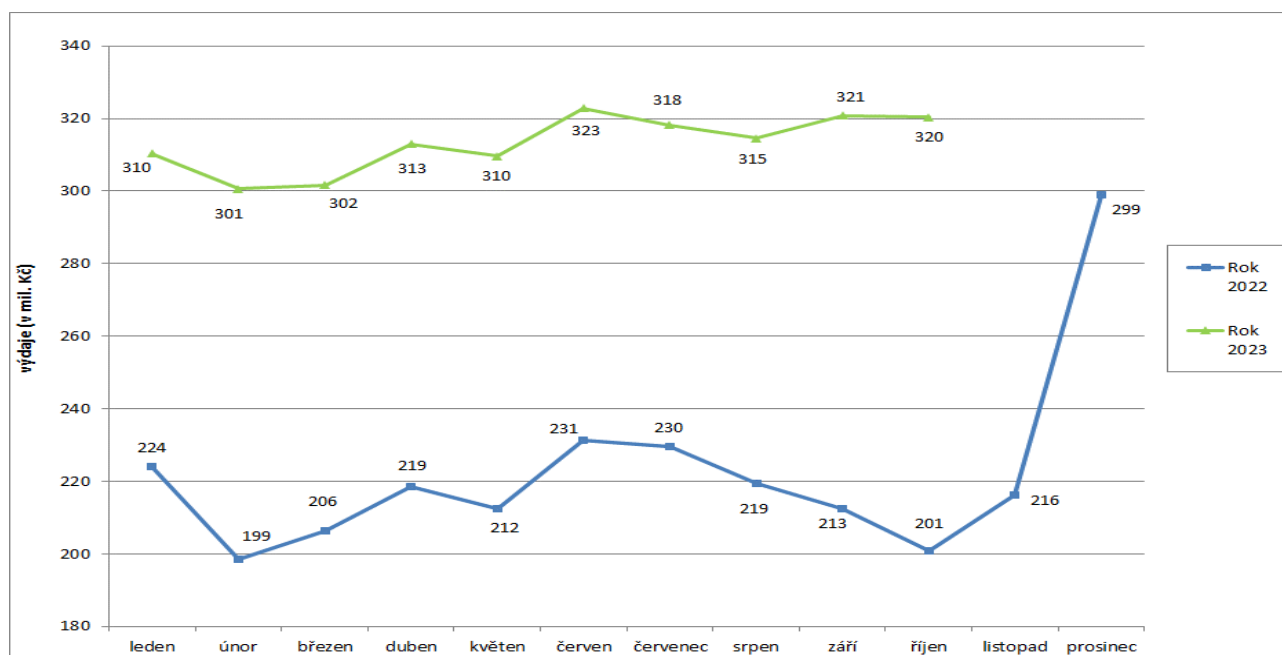
Pozn.: zvýšení výdajů na dávky hmotné nouze od března 2022 je způsobeno zejména poskytnutím humanitární dávky občanům Ukrajiny

Tabulka 4.2: Vývoj výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		310	301	302	313	310	323	318	315	321	320			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		224	199	206	219	212	231	230	219	213	201	216	299	2 668
Rozdíl	v mil. Kč	86	102	95	94	97	92	89	95	108	119			
	v %	38,5	51,4	46,3	43,2	45,8	39,6	38,6	43,5	51,0	59,4			

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.2: Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením

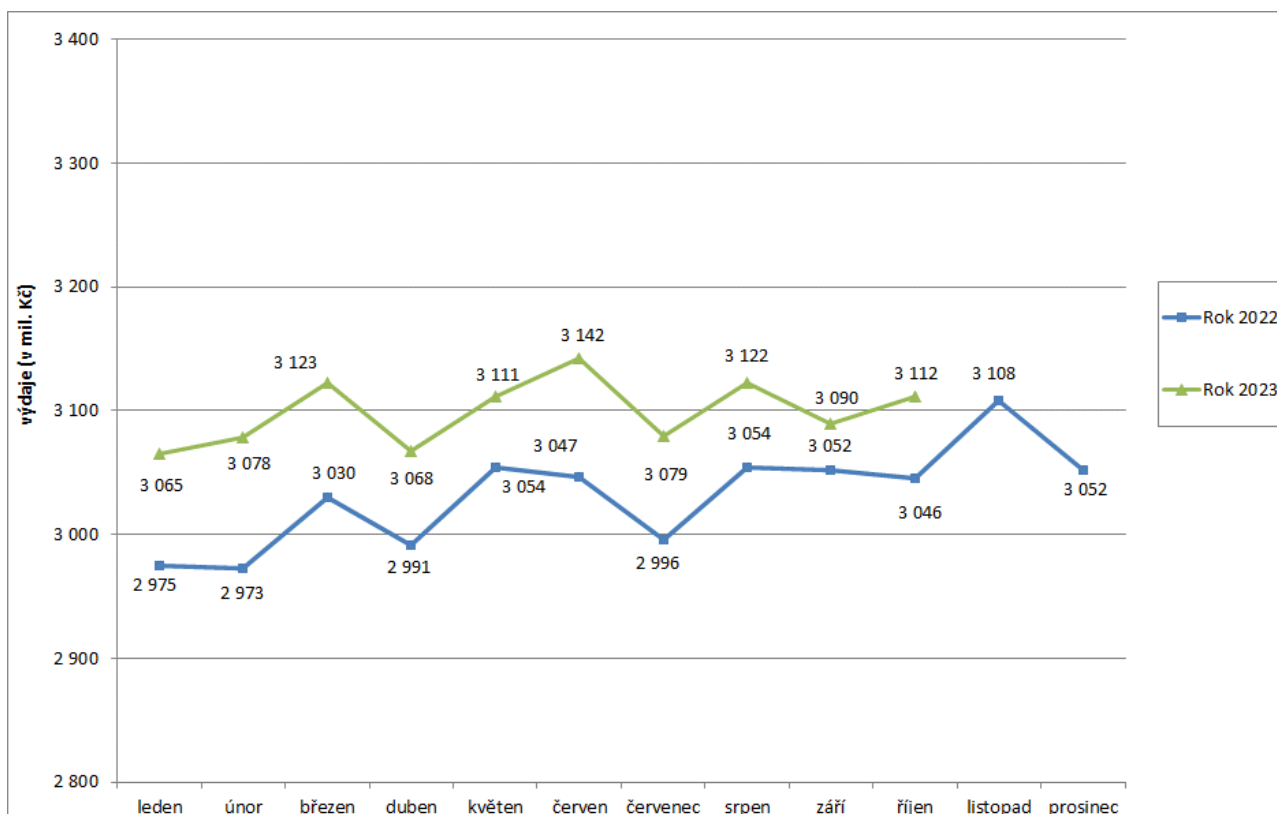
Pozn.: meziměsíční zvýšení výdajů v prosinci 2022 souviselo zejména s navýšením částky příspěvku na mobilitu z původních 550 Kč na 900 Kč.

Tabulka 4.3: Vývoj výdajů na příspěvek na péči

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		3 065	3 078	3 123	3 068	3 111	3 142	3 079	3 122	3 090	3 112			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		2 975	2 973	3 030	2 991	3 054	3 047	2 996	3 054	3 052	3 046	3 108	3 052	36 376
Rozdíl	v mil. Kč	90	105	93	77	57	95	84	68	38	66			
	v %	3,0	3,5	3,1	2,6	1,9	3,1	2,8	2,2	1,2	2,2			

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.3: Výdaje na příspěvek na péči

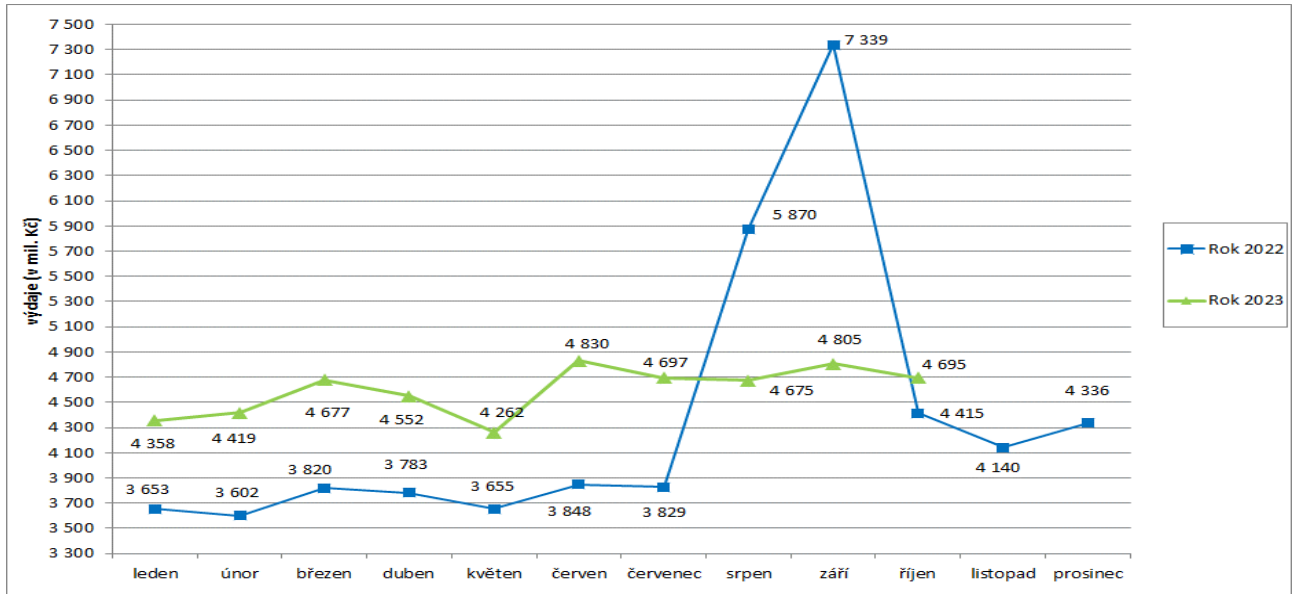
Pozn.: nárůst výdajů v roce 2022 souvisel zejména se zvýšením částek příspěvku na péči ve III. a IV. stupni závislosti osobám v příslušných pobytových sociálních službách a současně s růstem počtu vyplacených dávek v uvedených stupních závislosti.

Tabulka 4.4: Vývoj výdajů na dávky státní sociální podpory

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		4 358	4 419	4 677	4 552	4 262	4 830	4 697	4 675	4 805	4 695			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		3 653	3 602	3 820	3 783	3 655	3 848	3 829	5 870	7 339	4 415	4 140	4 336	52 289
Rozdíl	v mil. Kč	705	818	856	768	607	982	868	-1 195	-2 534	280			
	v %	19,3	22,7	22,4	20,3	16,6	25,5	22,7	-20,4	-34,5	6,3			

Zdroj: MPSV (OKstat)

Graf 4.4: Výdaje na dávky státní sociální podpory

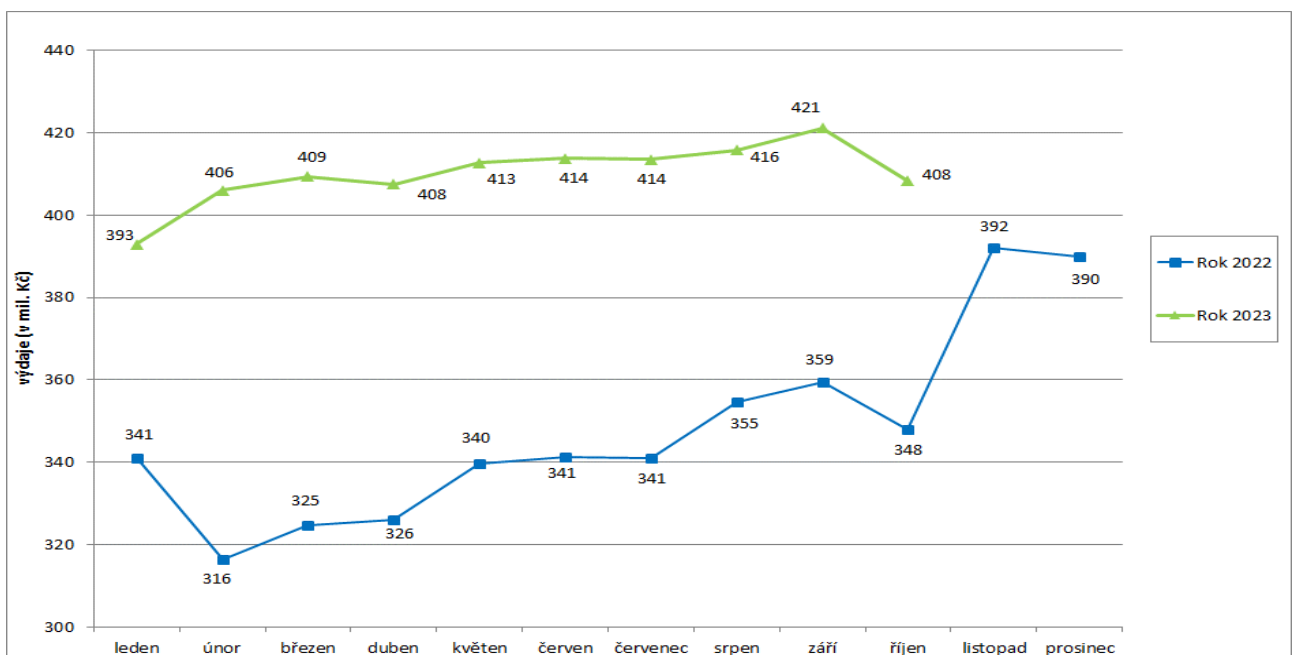
Pozn.: výraznější nárůst výdajů v srpnu a září 2022 byl ovlivněn výplatou jednorázového příspěvku na dítě.

Tabulka 4.5: Vývoj výdajů na dávky péčovské péče

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		393	406	409	408	413	414	414	416	421	408			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		341	316	325	326	340	341	341	355	359	348	392	390	4 175
Rozdíl	v mil. Kč	52	90	85	82	73	73	73	61	62	60			
	v %	15,2	28,4	26,0	25,0	21,5	21,2	21,3	17,3	17,2	17,3			

Zdroj: MPSV (OKstat)

Graf 4.5: Výdaje na dávky péčovské péče

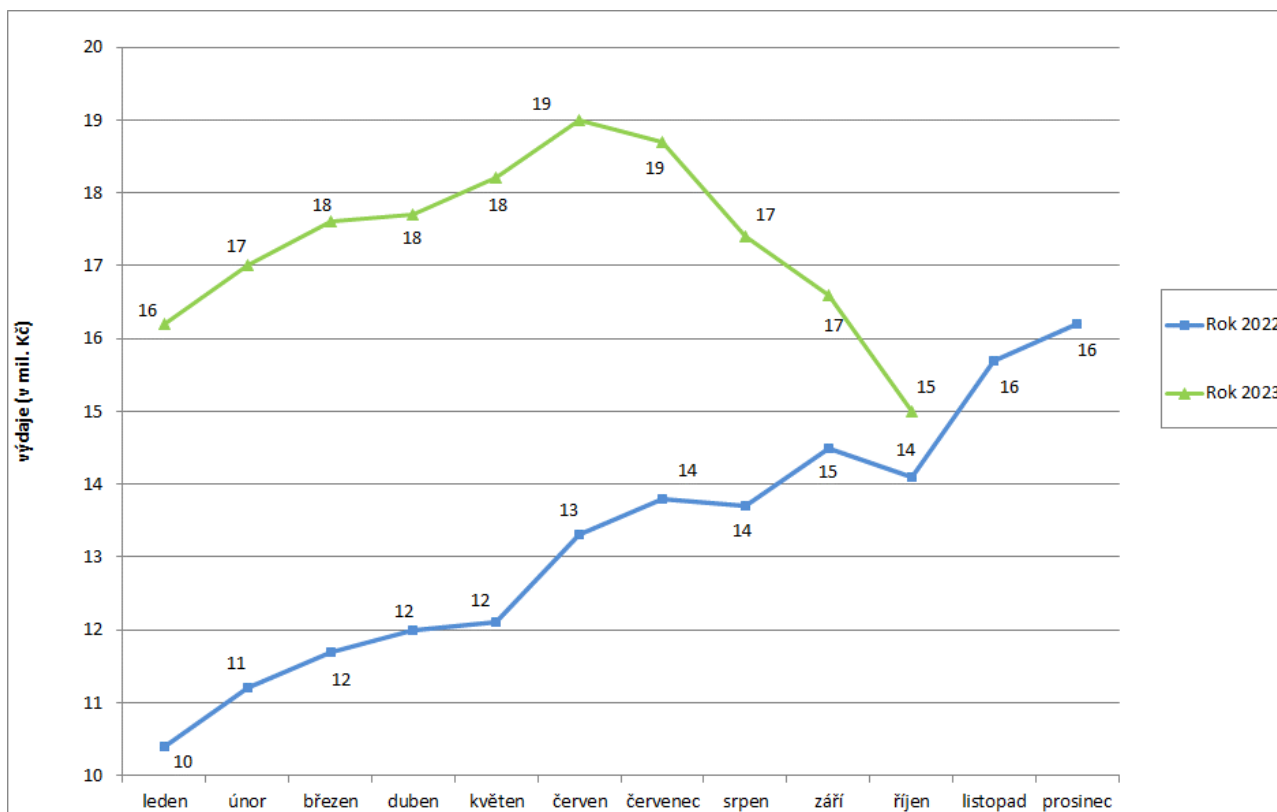
Pozn.: nárůst výdajů od listopadu 2022 souvisel především s navýšením částek příspěvku na úhradu potřeb dítěte

Tabulka 4.6: Vývoj výdajů na dávky náhradního výživného

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Celkové výdaje za rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad		prosinec
Rok 2023 (v mil. Kč)		16	17	18	18	18	19	19	17	17	15			x
Rok 2022 (v mil. Kč)		10	11	12	12	12	13	14	14	15	14	16	16	
Rozdíl	v mil. Kč	5,8	5,8	5,9	5,7	6,1	5,7	4,9	3,7	2,1	0,9			
	v %	55,8	51,8	50,4	47,5	50,4	42,9	35,5	27,0	14,5	6,4			

Zdroj: JVM

Graf 4.6: Výdaje na dávky náhradního výživného

Tabulka 4.7: Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči, dávky státní sociální podpory, pěstounské péče a náhradní výživné

Typ dávky	Počet vyplacených dávek (v tis.)		Meziroční index v %	Vyplaceno v měsíci (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Vyplaceno od počátku roku (v mil. Kč) ¹⁾		Meziroční index v %
	říjen 2022	říjen 2023		říjen 2022	říjen 2023		2022	2023	
Dávky pomoci v hmotné nouzi	190,9	152,7	80,0	1 126,7	1 073,3	95,3	12 038,2	10 850,5	90,1
příspěvek na živobytí	61,5	63,9	103,9	309,4	328,5	106,2	2 819,4	3 369,0	119,5
doplatek na bydlení	34,4	24,4	70,9	158,2	132,4	83,7	1 495,5	1 415,5	94,7
mimofádná okamžitá pomoc	2,1	2,7	128,6	8,5	12,0	141,2	353,0	99,2	28,1
humanitární dávka	92,9	61,7	66,4	650,7	600,5	92,3	7 370,3	5 966,8	81,0
Dávky pro zdravotně postižené	261,3	271,1	103,8	200,9	320,3	159,4	2 153,1	3 131,7	145,5
příspěvek na mobilitu	260,9	270,6	103,7	142,8	244,9	171,5	1 400,8	2 374,5	169,5
příspěvek na zvl. pomůcku	0,4	0,5	125,0	58,0	75,4	130,0	752,3	757,1	100,6
Příspěvek na péči	363,4	372,0	102,4	3 045,7	3 111,7	102,2	30 217,0	30 989,0	102,6
Dávky SSP	922,5	872,6	94,6	4 414,8	4 694,8	106,3	43 815,2	45 968,2	104,9
přídavek na dítě	335,6	342,3	102,0	379,5	457,9	120,7	3 095,9	4 566,4	147,5
jednorázový příspěvek na dítě ⁸⁾	119,3	0,2		596,5	0,9		6 253,8	324,5	
příspěvek na bydlení	188,0	266,7	141,9	752,7	1 694,0	225,1	6 637,9	14 823,0	223,3
rodičovský příspěvek	278,8	262,6	94,2	2 678,6	2 534,8	94,6	27 745,5	26 170,5	94,3
porodné	0,6	0,6	100,0	6,5	6,4	98,5	71,4	74,1	103,8
pohřebné ²⁾	0,2	0,2	100,0	1,0	0,8	80,0	10,7	9,7	90,7
Dávky pěstounské péče	34,7	36,1	104,0	348,3	408,3	117,2	3 394,5	4 101,2	120,8
příspěvek na úhradu potřeb dítěte	20,1	21,0	104,5	118,9	157,7	132,6	1 197,7	1 609,8	134,4
odměna pěstouna ⁵⁾	3,2	3,4	106,3	80,1	88,6	110,6	957,8	879,5	91,8
příspěvek při převzetí dítěte ²⁾	0,2	0,2	x	1,8	2,4	133,3	21,1	26,5	125,6
příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla ^{2), 3)}	0,0	0,0	x	0,6	0,4	66,7	8,1	9,2	113,6
příspěvek při ukončení pěstounské péče ^{2), 4)}	0,0	0,0	x	0,0	0,0	x	2,0	0,0	x
příspěvek při pěstounské péči ⁷⁾	10,7	10,8	100,9	138,2	145,8	105,5	1 159,8	1 478,4	127,5
zaopatřovací příspěvek - jednorázový, opakující se ⁷⁾	0,5	0,7	140,0	8,7	13,4	154,0	48,0	97,8	203,8
Náhradní výživné ⁶⁾	8,0	8,8	110,0	14,1	15,0	106,4	127,4	173,3	136,0
CELKEM - dávky státní sociální podpory a pěstounské péče a náhradní výživné	965,2	917,3	95,0	4 777,2	5 118,1	107,1	47 337,1	50 242,7	106,1
Celkem dávky SSP, PP a náhradní výživné dle čerpání ČNB	x	x		4 791,9	5 124,1	106,9	47 165,6	50 230,4	106,5

Zdroj: MPSV (JVM), OkStat, ČNB

1) bez převodů z depozitního účtu a na příjmový účet SR,

2) z důvodu nízkého počtu vyplacených dávek a z důvodu zaokrouhlení není hodnota meziročního indexu uvedena,

3) v říjnu 2023 bylo vyplaceno 10 těchto příspěvků, v říjnu 2022 se jednalo o 7 příspěvků,

4) v říjnu 2023 a rovněž i v říjnu 2022 se již nevyplatily žádné příspěvky (od 1. 1. 2022 zrušen)

5) ve sloupcích „Vyplaceno...“ bez výdajů na pojistné a na odvody daně z příjmů,

6) dávka zavedena od 1. 7. 2021

7) dávka zavedena od 1. 1. 2022

8) dávka je vyplácená od července 2022 ve výši 5 000 Kč na dítě

5) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky

Tabulka 5.1 obsahuje základní přehled vývoje výdajů jednotlivých dávkových systémů resortu MPSV uvedených v kapitolách 1 až 4 tohoto materiálu (meziroční srovnání včetně komparace ve vztahu k částkám státního rozpočtu).

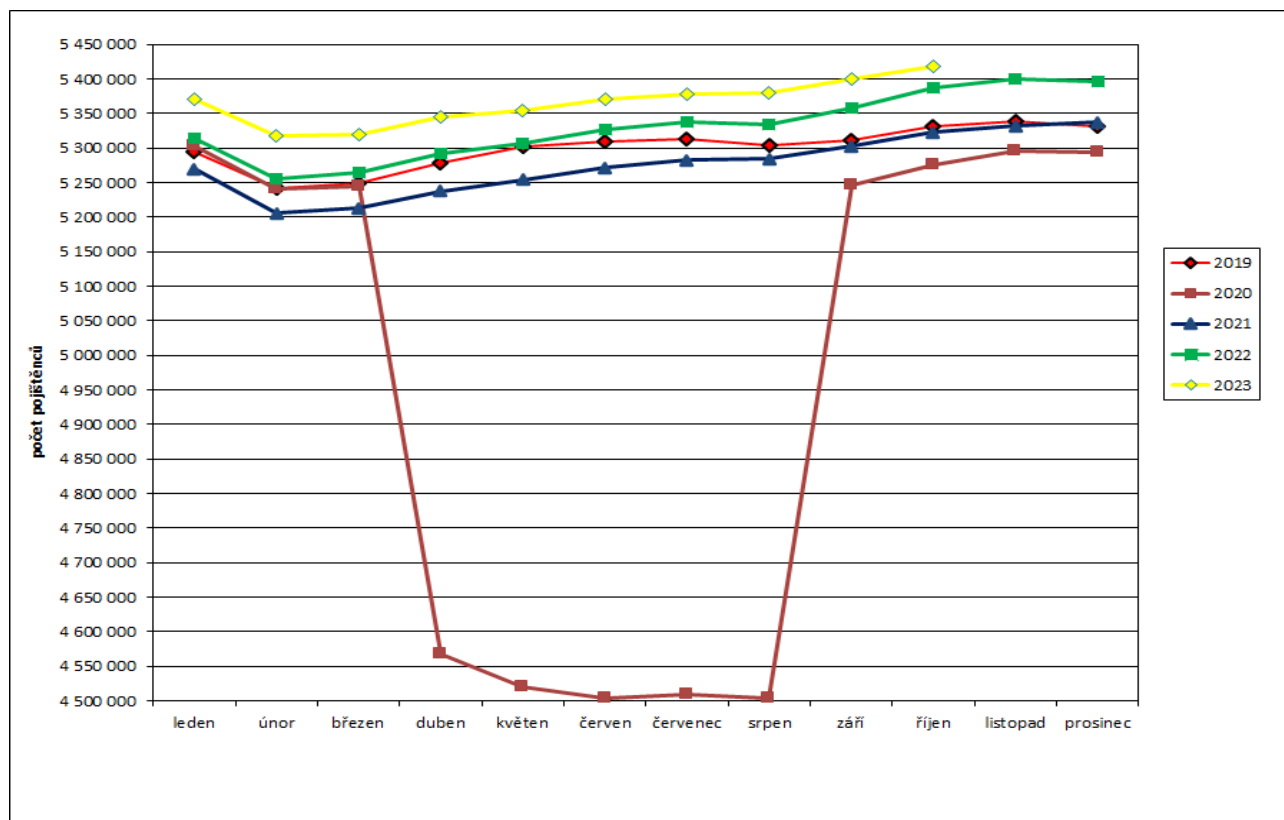
Tabulka 5.1: Vývoj výdajů v oblasti dávkových systémů MPSV

Dávkový systém	Čerpání leden - říjen		Rozpočet 2023
	skutečnost 2023	skutečnost 2022	
Dávky důchodového pojištění	554 812,0	472 240,5	657 335,8
Rozdíl - v mil. Kč	x	82 571,5	x
Rozdíl - v %	x	17,5	x
Dávky nemocenského pojištění	37 945,1	39 709,2	48 912,3
Rozdíl - v mil. Kč	x	-1 764,1	x
Rozdíl - v %	x	-4,4	x
Podpory v nezaměstnanosti	8 765,7	8 266,6	10 190,1
Rozdíl - v mil. Kč	x	499,1	x
Rozdíl - v %	x	6,0	x
Příspěvek na péči	30 989,0	30 217,0	37 615,5
Rozdíl - v mil. Kč	x	772,0	x
Rozdíl - v %	x	2,6	x
Dávky pomoci v hmotné nouzi	10 850,5	12 038,2	13 000,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	-1 187,7	x
Rozdíl - v %	x	-9,9	x
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	3 131,7	2 153,1	4 008,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	978,6	x
Rozdíl - v %	x	45,5	x
Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	50 057,1	47 038,2	60 829,4
Rozdíl - v mil. Kč	x	3 018,9	x
Rozdíl - v %	x	6,4	x
Náhradní výživné	173,3	127,4	220,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	45,9	x
Rozdíl - v %	x	36,0	x
CELKEM	696 724,4	611 790,2	0,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	84 934,2	x
Rozdíl - v %	x	13,9	x

6) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

- V říjnu 2023 se příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti meziročně zvýšily o 3 088,3 mil. Kč na cca **54,4 mld. Kč** (viz tabulka 6.1). Výši příjmů v roce 2023 ovlivňuje zavedení vyššího pojistného pro zaměstnavatele tzv. zdravotnických záchranářů a členů jednotek hasičského záchranného sboru podniku v souvislosti s jejich dřívějším odchodem do důchodu od ledna 2023 a slevy na pojistném, kterou může zaměstnavatel uplatnit za stanovený okruh zaměstnanců, od února 2023. Výše slevy za kalendářní měsíc činí 5 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců, na které je sleva uplatňována.
- Z hlediska porovnání v oblasti důchodového a nemocenského pojištění za leden až říjen 2023 byly příjmy z pojistného o cca **63,6 mld. Kč nižší** než výdaje, za stejné období roku 2022 byly příjmy **nižší** o cca **24,5 mld. Kč** (viz tabulka 6.2).
- **Celkový úhrn vyměřovacích základů**, ze kterého bylo v říjnu 2023 pojistné odvedeno, se meziročně zvýšil o 9,5 mld. Kč na 164,0 mld. Kč, přičemž **celkový počet pojištěnců se zvýšil**, a to o cca **31,2 tis. na 5 418,3 tis. osob** (v tom 4 643,2 tis. zaměstnanců a 775,1 tis. OSVČ). V roce 2022 se jednalo o 5 387,1 tis. pojištěnců (v tom 4 632,8 tis. zaměstnanců a 754,3 tis. OSVČ). Vývoj počtu pojištěnců v průběhu let 2019 až 2023 zachycuje graf 6.1.

Graf 6.1: Vývoj počtu pojištěnců v letech 2019 až 2023

Tabulka 6.1: Meziroční srovnání příjmů z pojistného

	Příjmy z pojistného (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl (v mil. Kč)
	říjen 2022	říjen 2023		
Důchodové pojištění	46 026,5	48 806,2	106,0	2 779,7
Nemocenské pojištění	3 275,0	3 464,7	105,8	189,6
Důchodové a nemocenské pojištění	49 301,5	52 270,9	106,0	2 969,3
Příspěvek na SPZ*	1 971,1	2 090,1	106,0	119,0
CELKEM	51 272,7	54 360,9	106,0	3 088,3

Zdroj: ČSSZ

* státní politika zaměstnanosti

Tabulka 6.2: Srovnání dosavadních příjmů z pojistného s adekvátními výdaji státního rozpočtu

	Výběr pojistného za leden až říjen (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Výdaje za leden až říjen (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl mezi výběrem a výdaji za leden až říjen (v mil. Kč)	
	2022	2023		2022	2023		2022	2023
	Důchodové pojištění	457 309,9		496 242,0	108,5		474 572,9	557 050,4
Nemocenské pojištění	32 467,5	35 194,7	108,4	39 709,3	37 945,1	95,6	-7 241,7	-2 750,4
Důchodové a nemoc. pojištění	489 777,4	531 436,7	108,5	514 282,1	594 995,5	115,7	-24 504,7	-63 558,8
Příspěvek na SPZ	19 587,5	21 255,3	108,5					
CELKEM	509 364,9	552 692,0	108,5					

Zdroj: ČSSZ (účetní bilance)